

## ИЗВЈЕШТАЈ РЕЦЕНЗЕНТА ЗА СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ

Подаци о високошколској установи		
Назив, адреса и e-mail адреса институције	Висока школа “Banja Luka College”; Милоша Обилића 30.; 7800 Banja Luka; blc@teol.net.	
Интернет адреса	www.blc.edu.ba	
Назив, број и датум акта о оснивању	Уговор о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу; Више школе “Banja Luka College” Бања Лука.; 01/04, 17.10.2004.	
Пореско-идентификациони број (ПИБ)	ЈИБ 4402123700002	
Матични број додијељен од Републичког завода за статистику	01986724	
Име, презиме и адреса (назив и сједиште) оснивача	Жељко Мирјанић – Булевар Војводе Степе Степановића 107 Ц Ненад Новаковић- Иве Андрића 11.:	
Број и датум одлуке о именовању лица овлашћеног за заступање	01-06/11 14.04. 2011.	
Број и датум дозволе за рад високошколске установе	07.2-9623/07 од 28.12.2007	
Број и датум дозволе за рад ван сједишта		
Организационе јединице које се посјећују и одговорна лица	Висока школа “Banja Luka College” ; Милоша Обилића 30. Проф. др Младен Миросављевић Проф. др Ненад Новаковић	
Контакт особа (за посјету)	Доц. др Светлана Душанић - Гачић	
Број телефона	0038751/433-010	
Програми пријављени за евалуацију		
Назив студијског програма:	Ниво студија	Назив(и) излазних квалификација
Менаџмент, пословање и пословна економија	Први циклусак адемских студија	-дипломирани економиста-менаџер -180 ECTS бодова (на смјеру Предузетнички менаџмент) - дипломирани економиста -180 ECTS бодова (на смјеровима: Менаџмент финансија и банкарства, Менаџмент финансија и осигурања, Менаџмент трговине, Менаџмент туризма, Менаџмент

		<p>маркетинга, Менаџмент логистике и шпедиције)</p> <p>-дипломирани менаџер људских ресурса и пословне информатике -180 ECTS бодова (на смјеру Менаџмент људских ресурса и пословне информатике)</p> <p>- дипломирани менаџер малих и средњих предузећа -180 ECTS бодова (на смјеру Менаџмент малих и средњих предузећа)</p> <p>- дипломирани менаџер заштите на раду и заштите животне средине -180 ECTS бодова (на смјеру Менаџмент заштите на раду и заштите животне средине)</p> <p>- дипломирани економиста -240 ECTS бодова (на смјеровима: Предузетничка економија, Пословна економија, Менаџмент финансија, банкарства и осигурања, Менаџмент маркетинга, трговине и туризма, Европско пословање и економска дипломатија, Менаџмент логистике, шпедиције и осигурања)</p> <p>- дипломирани менаџер логистике и саобраћаја - 240 ECTS бодова (на смјеру Логистика и менаџмент саобраћаја)</p> <p>- дипломирани менаџер људских ресурса -240 ECTS бодова (на смјеру Менаџмент људских ресурса)</p> <p>- дипломирани менаџер заштите животне средине -240 ECTS бодова (на смјеру Еколошки менаџмент)</p> <p>-дипломирани менаџер заштите на раду - 240 ECTS бодова (на смјеру Менаџмент заштите на раду)</p>
--	--	--

**ДОБРЕ СТРАНЕ:**

**Б.2.1.** Добро је да у Школи постоји обимна документација у вези овог стандарда (Процедуре за доношење и евалуацију студијских програма, Правилник о осигурању квалитета, Правилник о измени правилника о осигурању квалитета и Правилник о самовредновању и оцењивању квалитета, Правилник о измени правилника о самовредновању и оцењивању квалитета, [Процедуре за доношење и евалуацију студијских програма](#), [Записници Студентског парламента](#), [Извештаји са Педагошких форума](#)).

**Б.2.2.** Претпоставка је да су исходи учења мање или више коректно дефинисани по сваком смеру на програму, иако не можемо бити до краја сигурни јер нам није био доступан наставни план; има довољно релевантних страних програма са којима се пореди програм Школе.

**Б.2.3.** Постоји процедура за развој, ревизију и увођење иновација у наставне планове и програме. Постоји добра књига предмета, разрађена по свим критеријумима. Постоји Уговор о пракси који се потписује се између ВЛС-а, студента и послодавца. Добро је постављена сврха студентске праксе. Школа наводи да се квалитет програма преиспитује, али само у оквирима Школе и њених органа. Постоји Правилник о ЕЦТС бодовима што је урађено на dobrim основама. Постоји коректан и веома разрађен Правилник о одбрани дипломског рада. Анкетирају се студенти периодично.

**Б.3.1.** Добро је што се за сваки предмет, пре почетка семестра, доноси добар информациони пакет који доносе наставници. Наставници праве месечне извештаје рада на предмету. Правилником о осигурању квалитета и Правилником о самовредновању и оцењивању квалитета предвиђена је контрола резултата наставе, кроз анализу напредовања студената. Статутом је предвиђена процедура жалбе на оцењивање.

**Б.4.1.** Постоји Правилник о мобилности студената. Постоји процедура уписа студената, која је регулисана Статутом Школе и у складу је са нормативима Републике Српске. Све је то веома детаљно разрађено, од тестова који се раде, преко односа бодова из средње школе и бодова са тестова итд. Постоји Додатак дипломе, јако коректно урађен. У вези размене студената, наставка студирања негде ван БИХ и признавања испита, на Школи ради Центар за међународну сарадњу.

**Б.5.1.** Избор наставника и сарадника је регулисан Правилником о поступку и условима избора наставника и сарадника високе школе (ово је јако добар и разрађен документ) и Правилником о раду. Конкурси за пријем наставника доступни јавности (али није наведено како и где се објављују). Установа има дефинисану политику управљања људским ресурсима и политику развоја знања и компетенција наставника (документ се зове Политика развоја људских ресурса). Усавршавање административног особља се врши само на њихов захтев, што је сасвим коректно.

**Б.6.1.** Обезбеђивање и осигуравање квалитета простора и опреме регулисано је Правилником о осигурању квалитета. На крају сваке пословне године Директор Школе и Финансијски директор сачињавају план реновирања постојећих просторија и план набавки потребне опреме, који постају саставни дио Финансијског плана. Студенти су упознати са информатичким ресурсима Школе.

**Б.8.1.** Постоји сајт Школе.

**Б.8.2.** /

**Б.8.3.** ВЛС штампа и на сајту пласира водич за студенте, али штампа и друге флајере и промотивне материјале за будуће генерације студената. Ово је све коректан материјал.

**Б.9.1.** Анкете о студентским очекивањима, потребама, задовољству програмима се редовно спроводе и објављују.

**Б.9.2.** Из евалуације самовредновања се извлаче закључци у неопходним промена у наставном плану.

**Б.10.1.** BLC је у складу са Стандардом 10. прошао кроз институционалну акредитацију где је кроз анализу осигурања квалитета прошао и студијски програм МППЕ.

**СЛАБЕ СТРАНЕ:**

**Б.2.1.** И поред већег броја докумената који постоје у вези овог стандарда, нејасно је остало какво је стварно учешће студената у процесу обезбеђења и осигурања квалитета студијских програма? Није јасно где се може видети конкретна активна улога студената у свим фазама процеса самовредновања и дефинисања политике квалитета, јер се то из докумената који долазе од студената (Записници Студентског парламента, Извештаји са Педагошких форума) то не види.

**Б.2.2.** Можда би се могло размислити о поједностављивању самог назива програма, нпр у Менаџмент и пословна економија (није потребно да стоји пословање). Могло би се учинити јаснијим разлике у образовању које траје 3 и 4 године за неке смерове на програму.

**Б.2.3.** На сајту школе постоји рубрика која наводи све програме и смерове, али се у оквиру смерова не види структура наставног плана и сви предмети који се слушају на неком смеру. Увођење тога би побољшало сајт Школе и информисаност будућих студената. И кроз овај стандард је нејасно како студенти утичу на научно-истраживачки рад, јер Школа наводи да се то ради кроз трибине, што није довољно. Било би добро да се у преиспитивање програма школе, сваког смера и предмета много више укључе алумнисти Школе, кроз периодичне анкете које би се спроводиле, са јасним циљем да ли је неко градиво добро, да ли је програм актуелан, да ли је сваки предмет потребан/актуелан. Код дипломског рада није предвиђено да се он проверава неким антиплагијат програмом, што треба увести. На неком од смерова није јасна веза између стечених квалификација и нивоа знања. Није јасно наведено како студијски програм остварује међународну сарадњу (настава на страним језицима, мобилности студената и особља, заједнички пројекти са страним партнерима итд). Састанци са привредницима нису таквог карактера да се на њима расправља квалитет наставног плана и програма што би морало да буде кључна тачка сваког таквог састанка.

**Б.3.1.** Никако није наведено на који начин се студенти могу укључити у процес креирања студијских програма, процес учења и подучавања. Нејасно је како су студенти укључени у евалуацију наставних планова и програма (постоје «папири и правила» али не стиче се утисак да се то и реално спроводи).

**Б.4.1.** Било би добро да међународна сарадња и мобилност студената буде системски решена, кроз много активнији рад, који би се нпр. могао одмах реализовати кроз примену Ерасмус + пројеката, како за студенте и посебно за професоре. То за сада не функционише на овом студијском програму и на томе треба радити и стимулисати и професоре и студенте да се активније томе посвете.

**Б.5.1.** Нисмо нашли на сајту Школе да се јавно стављају конкурси за избор наставника и сарадника. «BLC подстиче научноистраживачку и стручну активност наставника и сарадника и тиме што посебну пажњу поклања набавци литературе» - ово ни изблиза није довољно што Школа ради у вези стимулације НИР-а. Мора се јасно радити на успостављању система стимулација за развој научних активности (и оппмена ако се НИР слабо ради), предвидети буџете за путовање наставника на конференције ван БИХ. Јер без научног рада нема ни квалитетног образовања, тачније резултати науке се морају «вратити» у образовни процес.

**Б.6.1.** Није јасно назначено на који начин се студентима пружа подршка од стране помоћног и административног особља у вези коришћења опреме.

**Б.8.1.** Нисмо стекли утисак да се са студентима активно и континуирано комуницира (нпр. преко неке платформе). Иако постоји могућност да се пребаци на енглески језик на сајту, реално ништа није написано на енглеском језику. Не објављују се стопе пролазности и просечне оцене по предметима, подаци о запослености. Нема ни детаљнијих података о структури наставног програма, по смеровима.

**Б.8.2.** Нисмо стекли утисак да постоји стратегија комуникације са јавношћу, иако се неке активности

раде, али су оне на ниском нивоу и нису много битне (типа бројање колико је људи на сајту).

### **Б.8.3. /**

**Б.9.1.** Прате се потребе тржишта рада и врше редовне ревизије студијских програма како би били усклађени са тржишним потребама. Састанци са привредницима нису таквог карактера да се на њима расправља квалитет наставног плана и програма. Нема анкетања алумниста о потребама промена у наставном плану и програмима предмета.

**Б.9.2.** Није наведено које је промене Школа унела након урађене прве акредитације. Такође није наведено и зашто све промене нису уважене.

**Б.10.1.** Није истакнуто које су конкретне промене урађене као последица урађеног самовредновања.

### **ПРЕПОРУКЕ ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ:**

- Поједноставити назив програма – Менаџмент и пословна економија;
- На сајту Школе ставити наставни план за сваки програм и смер; постоји књига предмета, али то није довољно да би студенти правилно разумели из чега се све састоји, односно како се гради сваки конкретан програм са свим његовим смеровима и опцијама (3 и 4 године студирања); то важи и за све друге програме Школе;
- На сајту Школе поставити референце наставника; није довољно да стоје само кратке биографије, него треба да стоји бар 10 кључних научних референци, али и то где је који наставник завршио све нивое студија, где је био на усавршавањима, које предмете држи (да би се повезале његове референце са предметима које држи);
- Референце наставника би могле бити боље; већи део наставника има референце на домаћим конференцијама и у ниже рангираним часописима; то би требало постепено унапређивати дугорочној стратегијом научно-истраживачког рада, где би се кроз квантитативне и квалитативне критеријуме јасно ставило свим наставницима до знања шта се од њих очекује на пољу научног рада, јер се само тако може унапредити образовни процес на средњи рок; наравно са друге стране пронаћи модалитете опомене за наставнике који се не баве довољно и квалитетно научним радом; најбоље би било направити јасан и квантитативан Правилник о избору наставника, где би се прецизирало које су референце неопходне за избор и било које звање (пример Правилника на Универзитету у Београду је добар)
- Стимулисати наставнике и студенте у вези размене што је јако добар вид препознавања колико смо добри у односу на конкуренцију;
- Обезбедити реално оствариво учешће студената у променама наставног плана;
- Увести сталне анкете алумниста Школе, а у функцији унапређења наставног плана и програма предмета на програму; алумнисти би увек добро препознали шта је реално од знања потребно имајући у виду радна места где раде, што би се могло «вратити» у наставни план, да се заиста актуелна и релевантна знања пренесу студентима;
- Појачати општу информисаност преко сајта Школе, посебно на релацији са студентима;
- Препорука је да се убудуће за поређење са страним програмима узимају програми са Западних Универзитета/Факултета или са лидерских Универзитета/Факултета у региону, а не са ниско ранжираних школа или факултета из региона.
- Увести контролу свих студентских радова кроз неки антиплагијат програм (нпр. Турнитин);
- Јасније навести промене које су сугерисане неком акредитацијом и које су уведене у програм; то исто важи и за промене самовредновањем;

МЈЕСТО И ДАТУМ:

ПОТПИС РЕЦЕНЗЕНТА: